

Čo by malo dieťa vedieť pred vstupom do školy

Telesný vývin	<p>Pediater dieťaťa hodnotí zdravotný stav dieťaťa, jeho motoriku, vplyv prípadných telesných alebo chronických ochorení na školskú spôsobilosť. Ak sa u dieťaťa objavovali problémy v rozvoji motoriky a reči, môžu sa objaviť problémy s koncentráciou pozornosti, prípadne poruchy učenia.</p>
Poznávacie (kognitívne) funkcie	<p>Sú to schopnosti dieťaťa, ktoré potrebuje pre zvládnutie trivna – písania, čítania a počítania.</p> <p>Vizuomotorika, grafomotorika: Dieťa vie vyfarbovať, dokresľovať, vie pracovať s pracovnými zošitmi, držať ceruzku správnym úchopom. Dieťa vie koordinovať svoje telo, využívať súhru oko-ruka.</p> <p>JEMNÁ MOTORIKA Takmer hotový školák by mal vedieť správne držať písacie potreby, napodobiť tvary písma, geometrické tvary, a nakresliť kompletnú postavu človeka (s hlavou, krkom, rukami, nohami, a bruchom). Mal by vedieť kresliť čiary, vlnovky, osmičky. Vyfarbiť obrázky, strihať, modelovať, navliekať korálky.</p> <p>HRUBÁ MOTORIKA Dieťa by nemalo mať problém ani s hrubou motorikou: vie skákať (aj na jednej nohe), behať, preliezať, chytať a hádzať loptu, skákať cez švihadlo, robiť kotrmelce.</p> <p>Reč: Dieťa má dostatočnú slovnú zásobu, je schopné reprodukovat' počuté, rozumie povedanému. Vie hovoriť čisto a zrozumiteľne. Pozná: svoje celé meno, adresu, členov rodiny, dni v týždni, ročné obdobia (prípadne aj mesiace v roku), základné farby, geometrické tvary, pomenovať bežné zvieratá, rastliny, časti tela. Budúci školák by mal vedieť povedať, aké písmeno je na začiatku slova, aké na konci, prípadne aj vytlieskať slabiky a hlásky.</p> <p>Sluchové vnímanie: Má zásadný význam na rozvoj reči. Ide o čítanie rozprávok, hry na lokalizáciu zvuku, rozlišovanie zvukov, hľadanie rým, roztlieskavanie slov na slabiky a rozpoznanie prvej a poslednej hlásky v slove.</p> <p>Zrakové vnímanie: Ovplyvňuje reč, vizuomotorickú koordináciu, priestorovú orientáciu. Dieťa má vedieť pomenovať farby, rozlišovať figúru a pozadie, vyhľadávať predmet na obrázku, tvar podľa predlohy, sledovať určitú líniu medzi ostatnými líniami.</p> <p>Vnímanie priestoru: Je dôležité pre rozvoj pohybových zručností, hravých aktivít, grafomotoriky, ovplyvňuje čítanie, písanie, geometriu, orientáciu na mapách a v notových zápisoch. Dieťa zvyčajne najskôr chápe pojmy hore – dole, potom vpredu – vzadu, nakoniec vpravo – vľavo. Nezabúdi v mieste svojho bydliska, pozná pravú a ľavú ruku. Rozozná základné farby a geometrické tvary.</p> <p>Vnímanie času: Je podmienkou pre uvedomenie si časovej postupnosti a v neskoršom období v škole na „rozloženie síl“ pri práci. Dieťa vedíme k tomu, aby sa orientovalo v pojmoch ako ráno – poobede – večer – neskôr – dni v týždni. Vie sa orientovať aj v čase (dnes, včera, zajtra, ráno, obed, večer, bude, bolo).</p>

	<p>Základné matematické predstavy: Dôležité ja najprv pracovať s predmetmi (legové kocky, loptičky) a až neskôr s obrázkami. Predškólači by mali chápať množstvo do 6, na zápise na školách sa sleduje orientácia a chápanie do 10. Rovnako by mali vedieť priradiť počet predmetov k číslu, rozlúštiť ľahké matematické hádanky. Vedia rozlíšiť čo je viac, čo menej, veľa, málo, trochu.</p>
Práceschopnosť – návyky	<p>Aby dieťa dokázalo využívať pri vyučovaní svoje danosti a schopnosti, musí mať o učenie záujem. Tiež je dôležitá zámerná koncentrácia pozornosti na úlohu a vedomie, že úlohu treba dokončiť. V predškolskom veku sa deti vedú pomerne dlho sústrediť na hru, ktorú si vybrali sami. Aj takéto dieťa sa pri aktivite, ktorá si vyžaduje zámernú koncentráciu (pri úlohe, ktorú sme mu dali my alebo pani učiteľka v škôlke) rýchlo unaví, stráca záujem, odbieha. Treba ho preto povzbudzovať a postupne sa snažiť čas, ktorý dieťa zvládne venovať zadanej úlohe, predlžovať.</p>
Emocionálne- sociálna zrelosť	<p>Dieťa zrelé do školy sa nehanbí nadviazať kontakt s inými deťmi alebo dospelými. Vie sa samé prezúť, obliecť, umyť, chodiť na toaletu. Nerobí mu problém ostať chvíľu bez rodiča (niektoré školy to testujú tak, že pri zápisoch deti od rodičov zoberú a nechajú ich samé pracovať v triede). Pri príchode vie pozdraviť, pri stolovaní sa nerozptyľuje hraním alebo rozprávaním, vie si po sebe upratať hračky a nemá problém hračky požičať. Vie sa sústrediť na jednu činnosť aspoň 20 minút a vie ju aj dokončiť. Vie rozoznať hru od povinnosti, vie spolupracovať. Dieťa by nemalo mať problémy povedať svoje želania, prípadne starosti, ktoré ho trápia.</p>

CHCE SA UČIŤ V neposlednom rade by sa malo dieťa pripravené na vstup do školy rado učiť: chce vedieť viac, pýta sa rodičov na jednotlivé písmená, zaujíma sa o základné počty. Má v zásobe neustálu paľbu otázok typu: prečo? Rado dostáva nové úlohy a rieši ich, a vydrží ich riešiť až do konca? Potom je na školu pripravené.

Internet – Autor: Mária Kopčíková, spracované podľa: Bednářová, Šmardová: Školní zralost